වනවාසී පැවිදි දිවියේ අත්දැකීම්

සිරිපා වනයේ දේවතාවිය

හිටි හැටියේම ලැබුනු අවස්ථාවක් නිසා, දානයක් දීල දුකෙන් පිරිච්ච හිතක් සංතෝස කරගෙන, දෝමනස්සයෙන් පිරිච්ච හිතක් පිනෙන් පුරවාගෙන, මිය පරලොව ගිහිල්ල සුගතිගාමී වෙච්ච උදවිය ගැන ශාසන වංශ කතාවේ අපි බොහෝම කතා අහල තියෙන්න පුළුවන්. 'විමානවත්ථු' කියන පොතේ මේවගෙ කතා බොහෝමයක් රැඳිල තියනව.

ඒ වගේම අපේ කාලයේ ජීවත් වෙච්ච කෙනෙක්, තමන්ගෙ දුක්බර හිතට පින් සිතිවිල්ලක් ඇති කරගෙන, දානයක් දීල, ඒ දුන්න කුසල් සිතින් මිය පරලොව ගිය කතාවකුයි අද කියන්නට මේ සූදානම.

බොහෝම ඈත අතීතයේ නිශ්ශංකමල්ල රජ්ජුරුවන්ගෙ කාලේ, ඒ රජතුමාගේ මල් උයනේ මල් හොරකම් කරන කෙනාව හොයන්න ගිහිල්ල අහම්බෙන් මුණ ගැහිච්ච තැනක් තමයි අපි හැමෝගෙම ගෞරවාදරයට පාත්ර වෙච්ච, තථාගත ලොවුතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සිරිපතුලේ සළකුණ පිහිටල තියෙන සිරීපාදය කියල කියන්නෙ. 'පූජාවලිය' රචනා කරපු මයුරපාද පරිවේනාධිපතීන් වහන්සේ වැඩ හිටපු පලාබද්දල පාරෙන් තමයි නිශ්ශංකමල්ල රජ දරුවෝ එදා සිරීපාදෙ වන්දනා කරන්න ගිහිල්ල තියෙන්නෙ.

මේ මෑතක් වෙනකං සිරිපා නඟින නඩවලට ගමන් පහසුකම් සැලසුවෙ පලාබද්දල පාරයි. මේ විදියට සිරිපා කරුණා කරන අයට ගිමන් නිවන්නට, වෙහෙස නිවා ගන්නට තියන ප්රධානම සහ එකම නිදහස් තැන තමයි අම්බලම. සිරීපාදෙ කරුණා කරන්න යන කාටත් ගිමන් නිවන්නට මොහොතක් රැඳී යන්නට, රැඳී ඉන්නට කාගෙවත් බල කිරීමක් නැති, කාගේවත් අය කිරීමකුත් නැති එකම එක තැනක් තමයි අම්බලම කියල කියන්නෙ.

ඔය පලාබද්දල පාරෙත් අම්බලමක් තියනව. සිරීපාදෙට යන කවුරුත් ඔතනින් පොඩ්ඩක් නැවතිලා, ගිමන් ඇරල, විඩා නිවල, යන පුරුද්දක් තියනව. ඔය පලාබද්දල පාරෙ තියන අම්බලමේ මේ මෑතක් වෙනකං එක කාන්තාවක් රැඳිල හිටිය. යන එන මං හරියට තිබ්බෙ නැති මේ කාන්තාව, තමන්ට ඉන්න නිවසක් හැටියට තියාගෙන හිටියෙ ඔය කියන අම්බලම තමයි. අසනීපයක් දුකක් හැදුනහම, පලාබද්දල පන්සලේ නායක හාමුදුරුවො මේ මෑණියන්ට ලෙඩට දුකට බෙහෙත් අරන් දීල තිබුන.

යාචකයෙක් හැටියට ජීවිතේ ගෙවපු මේ කාන්තාව අනිවාර්යයෙන්ම පෝය දවසට සිල් සමාදන් වුනා. සිරිපා වනයේ ඉඳල බවුන් වඩල පල්ලෙහාට පැමිණිච්ච ස්වාමීන් වහන්සේගෙන් බණ අහන්න මේ

කාන්තාව හරීම රුචියි. හරි කැමතියි. එච්චර පිරිසිදු නැති ඇඳුමක් ඇඳගෙන හිටියට බොහොම උවමනාවෙන් බණ දහම් අහන්න හෝ පෝයට සිල් සමාදන් වෙන්න උවමනාවක් තිබුන මෙයාට. මේ සිද්ධිය වෙනකොට මේ කාන්තාවගෙ වයස අවුරුදු අසූවක් අසූපහක් විතර ඇති.

එක්තරා දවසක සිරිපා වනයේ වැඩ හිටපු ස්වාමීන් වහන්සේලා දෙනමක් පහළට වැඩම කලා. එදා මේ අම්බලමෙ හිටපු අර වයෝවෘද්ධ කාන්තාවට හිතක් පහළ වෙලා තිබුනා දානයක් දෙන්න ඕන කියල. ඉතින් මැය මොකද කරල තියෙන්නෙ, වළං කෑලි වගයක් හොයාගෙන, ඒකෙ බතකුයි පරිප්පුවකුයි තව පලා ව්යංජනයකුයි හදල, අර හාමුදුරුවරු එනකං මඟ බලාගෙන ඉදල තියනව.

ස්වාමීන් වහන්සේලා ආවට පස්සේ, කුදු වෙලා තිබිච්ච ඇඟෙන් යුක්තවම වන්දනා කරල ආරාධනා කරල තියනව, අද මගෙ දානයට වඩින්න ඕනෙයි කියල. එක ස්වාමීන් වහන්සේ නමක් ඒ වෙනකොට දානය වළඳලයි හිටියේ. අනික් ස්වාමීන් වහන්සේ ඒ දාන ආරාධනාව කාරුණිකව බාර ගත්ත.

ඊට පස්සෙ මේ කාන්තාව තමන් ඉන්න අම්බලමට මේ ස්වාමීන් වහන්සේව වැඩම කරගෙන එක්කං ගියා. දූවිලි ගෑවිච්ච බංකුවක් දුන්න වැඩ ඉන්න ඕනෙයි කියල. තමන් උයාගත්ත දානය කැඩිච්ච ප්ලාස්ටික් හැන්දක් අරගෙන ස්වාමීන් වහන්සේගේ පාත්තරයට පිළිගැන්වුව. සිරිපා වඳින්න යන නඩ වගේම මැස්සන්ගෙනුත් අඩුපාඩුවක් තිබිච්ච නැති මේ අම්බලමේ අර ස්වාමීන් වහන්සේ දානෙ වළඳනකොට, හොයාගත්ත කාඩ්බෝඩ් කෑල්ලක් අරගෙන අර මෑණියෝ ස්වාමීන් වහන්සේට පවන් සලන්න ගත්තා. මැස්සන්ගෙන් වෙන කරදරවලින් බේරෙන්න ඕනෙයි කියන ඒ අදහසින්.

ඒ තැනේ හැටියට එච්චර පිරිසිදුකමක් තිබිච්ච නැති තැනක් වුනාට, දානෙ පිළිගත්ත ස්වාමීන් වහන්සේ බොහෝම උපේක්ෂාවෙන් යුක්තව ඒ දානය වැළඳුව. අවසානයේදී දානය වළඳනකං, වෙලාවකදි පවන් ගහමින්, වෙලාවකදි වන්දනා කරගෙන හිටපු මේ කාන්තාව බොහෝම සංතෝසමත් වෙච්ච බව ඒ සිද්ධිය දැක බලාගෙන හිටපු අය අපිත් එක්ක කිවුව. අවසානෙදි ස්වාමීන් වහන්සේ තමන් අතේ තිබිච්ච ධර්ම පුස්තකයක් මේ මෑණියන්ට පූජා කළා. ඒකත් බොහෝම ගෞරවයෙන් සහ බොහොම කැමැත්තෙන් පිළිගත්ත මේ කාන්තාව හද පිරි සතුටෙන්, දානය පිළි අරගෙන දානය වළඳල වඩින ස්වාමීන් වහන්සේලා දිහා බලාගෙන හිටිය.

ඊට පස්සෙ එදා දවසෙම මේ කාන්තාව බොහෝම සතුටෙන් සහ සොම්නසින් හිටපු විත්තිය ඒ ළඟ පාත අය අපිත් එක්ක කිවුව. සුපුරුදු පරිදි අනික් පහුවදා එළිය වැටෙනකොට පුරුදු හැටියට අම්බලමෙන් එළියට

ආපු ජේන් අම්මා, ආයෙ එළියට ආවෙ නෑ. ළඟපාත කට්ටිය ගිහිල්ල බලනකොට ඊට කලින් දවසේ සිඟමන් යැදලා එකතු කරගත්ත ධනයෙන් දානයක් දීල හිත සකස් කරගත්ත, හිත සංතෝස කරගත්ත ජේන් අම්මා මියපරලොව ගිහිල්ල තිබුන.

ඔය කතාව අහපු මටත් හිතුනා, දානයක් දීල හිත සංතෝස කරගෙන, සතුටු සිතින්, සැහැල්ලු සිතින්, මිය පරලොව ගිය අය එදා වගේම අදත් ඉන්නව නේද කියල. එදා ඒ විදියට මිය පරලොව ගිය අය ගැන බුදුරජාණන් වහන්සේගෙන් විමසනකොට, තථාගතයන් වහන්සේ ඒ අය දේවතාවෝ වෙච්ච විත්තිය, දේවතාවියෝ වෙච්ච විත්තිය සඳහන් කළා.

අද අපි දන්නෙ නැහැ ඒ මෑණියො කොහෙ ගියාද කියල, නමුත් අපිට විශ්වාස කරන්න පුළුවන් ඒ මෑණියෝ සිරිපා වනයේම තවත් දේවතාවියක් වෙන්න ඇති කියල.

එය එසේම වේවා!

ජිනං වන්දාම ගෝතමං

පූජනීය පදියතලාවේ මේධාවි හිමි